RUSKI INWALID

N°. 47.

NIEDZIELA 25. *Lutego* 1817.

CZYLI

WIADOMOŚĆI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomośći krajowe : s Peterzburga ; z Wiaźmy. Królewstwo Polskie. — Wiadomośći zagraniczne : Francyia. — Rozmaite wiadomości.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S Peterzburga, 24. *Lutego.*

Na przedstawienie Chersońskiego Woiennego Gubernatora, *Naymiłośćiwiey* mianowani zostali Kawalerami : *Orderu S. Anny* 2 *klassy*: Leyb-Gwardyi pułku Dragunów Pułkownik *Selechow*, przełożony osady *Nahayców*, i Radca nadworny Hrabia *de Maison*. *Orderu S. Włodzimierza czwartey klassy*: Assessor Kollegiiatski *Gurzeiew*, i Sekretarz Kollegiiatski *Oswianiko Kulikowski*.

Z Wiaźmy, 10. *Lutego.*

31. b. m. w tuteyszém szlacheckiem zgromadzeniu dana była maskarada na rzecz okrytych ranami w czasie przeszłey kampanii, s tego zdarzenia zebrano 500 rubli.

Królewstwo Polskie.

Z Warszawy, 18. *Lutego.*

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego
etc. etc. etc.

Namiestnik *Królewski w Radzie Stanu.*

W rozwinięciu dalszém postanowienia Naszego z dnia 21. Maia 1816 roku względem zapewnienia *Warszawie* korzyśći miasta składowego, na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi postanowiliśmy i stanowiemy :

TYTUŁ I.

Zasady Ogólne.

Art. 1. Miasto *Warszawa* mieć będzie corocznie dwa Jarmarki walne, pierwszy w Maiu w drugi Poniedziałek po *Swiętym Jakóbie*, drugi w Listopadzie w pierwszy Poniedziałek po *Wszystkich Swiętych*, przeto Jarmark postanowieniem naszém poprzedniém na dzień 15. Czerwca oznaczony, ustaie.

Art. 2. Każdy z tych Jarmarków trwać ma 3 tygodnie, z których pierwszy, *wstępnym*, drugi *właściwym targowym*, trzeci *tygodniem wypłat* zwać się będzie.

Art. 3. Wszyscy, produkta, towary, płody fabryczne, rękodzielne, i rzemieślnicze tak kraiowe; iak zagraniczne, na te Jarmarki sprowadzaiący, lub wyprowadzaiący, używać maią swobod niżey wyszczególnionych.

Art. 4. Prawa i zwyczaie, iakie za granicą na Jarmarkach walnych, handluiącym służą; na niniejszych Jarmarkach zachowanemi bydź maią.

Art. 5. Wymiar sprawiedliwości niezwłoczny i pewny obmyślony został podczas Jarmarków w

sporach między handluiącemi, stosownie do osnowy Tytułu V.

Art. 6. Przeznaczamy Deputacyią główną Jarmarczną złożoną:

1 mo. Z Prezydenta Municypalności i Policyi Miasta Stołecznego *Warszawy.*

2 do. Z Kommissarza skarbowego, Członka mieyscowey Kommissyi Woiewódzkiey.

3 tio. Z Assessora prawnego.

4 to. Z dwóch Kupców znacznieyszych mieyscowych, zasiadaiących z głosem doradczym.

Art. 7. Deputacyia ta pod kierunkiem Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi zostawać ma, i czynność swą niezwłocznie rozpocznie. Naradza się ciągle i przedsiębierze wszelkie przygotowawcze środki do zaprowadzenia tych Jarmarków i do zapewnienia wygody dla handluiących.

W przedmiotach tyczących się osadzenia Urzędu celnego jarmarcznego i pobierania dochodów skarbowych, Deputacyia ta, wprost do Kommissyi Przychodów i Skarbu udawać się będzie. Obiedwie zaś Kommissyie za wzaiemném porozumieniem się działać maią.

Art. 8. Członki i officialiści do Urzędu celnego jarmarcznego na iey przedstawienie mianowani będą, na których dobierać ma ludzi zalecaiących się obyczaynémi grzeczném obeyściem, znaiomością rzeczy i ięzyków.

Art. 9. W ciągu Jarmarku każdego, Deputacyia ta:

a. Załatwia szybko, i bez dalszego odwoływania się, przedmioty wszystkie administracyyne, policyyne, skarbowe, Jarmarku dotyczące, w takich przypadkach, gdzieby zwłokę za szkodliwą osądziła;

b. Czuwa nad postępowaniem Urzędu celnego jarmarcznego, któremu w tym celu instrukcyią przepisze;

c. Przestrzega, aby kupców zagranicznych nie trudzono o mniey znaczne skarbowe uchybienia;

d. W ogólności wszelkiemi sposobami starać się będzie działaniom handlowym łatwość i wolność potrzebną upewnić.

Art. 10. Ważnieysze uchybienia celne, po rozpoznaniu i wniesieniu z aktami przez Assessora prawnego, Deputacyia rozstrzygać będzie. Stronie zaś, któraby na iey uznaniu przestać nie chciała, służyć ma odwołanie się do Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, lub do właściwego sądu.

(*Dalszy ciąg późniey.*)

Dla zaspokoienia daiącey się od nieiakiego czasu spostrzegać troskliwości z powodu bezzasadnych względem szerzenia się morowey zarazy pogłosek, pospieszamy z ogłoszeniem publiczności pisma, iakie Namiestnik Królewski otrzymał w tym względzie od JW. Gubernatora Gallicyi Austryackiey.

Z ukontentowaniem korzystam z sposobności doniesienia JW. Panu, w odpowiedzi na iego szanowną odezwę z dnia 14. b. m. Nro. 25, iż lubo istotnie wszczęła się była w Multanach i Wołoszczyznie zaraza, maiąca według czynionych w tey mierze ścisłych doświadczeń widoczne znaki wschodniey morowey zarazy, postęp iey iednakowoż nie dochodził wcale do tego stopnia, ażeby iakieżkolwiek stąd niebezpieczeństwo granicom Austryi, a tém mniey Królestwu Polskiemu zagrażać mogło, gdy mieysca tą klęską dotknięte są w znaczney bardzo od granic Bukowiny odległości. Prócz tego, wszelkie zabezpieczaiące środki zostały z naszey strony w takim sposobie urządzone, iż zaraza, o którey mowa, pozbawiona zupełnie przystępu do Państw Cesarsko-Austryackich, a tém samém i do Bukowiny, niepodobna, aby do Czernowic i Galicyi mogła się była przecisnąć, zwłaszcza, że kordon ponad granicą Multan rozciągniety naydostateczniey od pomienionego nieszczęścia zabezpiecza. Poczytuię sobie nadto za obowiązek przytoczyć ieszcze tę zaspakaiaiącą okoliczność, iż władze Rządowe w Multanach przedsięwzięły również skuteczne środki do przytłumienia zarazy, i że ta, podług ostatnich urzędowych doniesień, znacznie się iuż tamże zmnieyszła.

We Lwowie d. 30 Stycznia 1817.

(Podpis.) *Hauer.*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE NAYNOWSZE.

Francya.

Z Paryża, 13. *Lutego.*

Na wczorayszem posiedzeniu Izby deputowanych oswiadczył Xiąże *Richeilleu*, iż po przyięciu prawa o Finansach, wzmacniaiącego zasady kredytu Państwa. *Piąta część woysk sprzymierzonych ubędzie:* to iest 30,000 żołnierza. Natychmiast odezwały się odgłosy: Niech żyie Król! Jednomyslnie po tém uchwalono, podać Królowi Adres podziękowania

W Dzisieyszym *Monitorze* pomieszczona następuiąca *officialna nota o zmnieyszeniu woysk sprzymierzonych we Francyi.*

«Dwory Rossyiski, Austryiacki, Angielski, i

Pruski, przychylaiąc się do żądania Króla Jegomości Chrześciiańskiego względem zmnieyszenia woysk sprzymierzonych, konsystuiących w Jego granicach, zwyczaynie przyczyniaiących wydatków, Upełnomocnili niżey podpisanych do skommunikowania Xiążeciu *Richeilleu* co następuie.

Kiedy Król wróciwszy na tron naddziadów swoich, mocą praw i konstytucyi zabespieczony na nim, wspólnie s sprzymierzonemi Mocarstwami starał się o ustalenie w państwie swoim wewnętrznego porządku, pokoiu, i zgody; w tenczas doczesna konsystencyia wóysk sprzymierzonych Mocarstw uznaną była koniecznie potrzebną, tak dla zachowania Europy odgrożących iey naprzyszłość niespokoyności, iak dla wsparcia władzy Królewskiey w przedsiewzięciu zbawiennych środków.

Troskliwość Króla Jegomości Francuzkiego aby pobyt wóysk takowych był ile można mniey uciążliwym poddanym Jego, i mądra przezorność którą się zawsze powodowały sprzymierzone mocarstwa, pozwoliły Im przewidzieć tę epokę w którey ilość ich woyska konsystuiącego we Francyi może bydz zmnieyszona, chociaż przyczyny konieczney iego tam bytności niebedą zupełnie zniesione.

Niżey podpisani z ukontentowaniem przy pominaią te ugody, które niemiały innego celu iak tylko utwierdzenie prawey dynastyi, i dopomożenie staraniom Króla Jegomości chrześciańskiego, w obaleniu usiłowań strony przeciwney, w zwróceniu obłąkanych, w ukróceniu namiętności, i połączeniu wszystkich Francuzów w dobrych życzeniach, i chęciach dla prawego tronu.

Wielkie skutki tych zbawiennych środków, tyczących się spokoyności całey Europy, niemogły bydz dziełem iedney minuty, albo wypadkiem samey tylko proby. Rózne zdania o sposobash dopięcia tego wielkiego celu zwracały ustawiczną bacznosć i uwagę sprzymierzonych mocarstw, ale bynaymniey niebyły Im dziwne. Mądrość Króla czyniła nadzieię iż będą uchwalone czyńnieysze srodki do ustalenia należytego kierunku rządu. Bynaymniey niewątpili otém sprzymierzeni monarchowie, że Król Jegomość Chrześciański będzie umiał połączyć z godnością tronu i prawami swoiey korony, tę wspaniałomyślność, która po niezgodach i zamieszaniach kraiu, ośmiela słabych, i przez ufność rozsądną pobudza do gorliwości i wierności wszystkich.

Szczęśliwe doświadczenie dopełniło ile tylko okoliczności rzeczy mogły pozwolić, oczekiwania Europy w tym względzie. Monarchowie sprzymierzeni niecierpliwi widzieć narod Francuski używaiący tych pomyslności iakie usiłowania i mądrość Króla mu obiecuią, uważaią stan dzisieyszy interessów i okoliczności do statecznym do rosstrzygnienia kwestyi, w którey dadz byli powinni muiemanie.

Dokładność z iaką dotąd rząd Królewski dopełniał obowiąsków względem sprzymierzonych mocarstw, i starania których używa, do zaspokoienia rozmaitych potrzeb teraznieyszego roku, dodaiąc do dochodow państwa, kredyt zabespieczony na domach bankowych cudzoziemskich i narodowych, naylepiey uważanych w Europie, usuwaią trudnoscie które mogły zachodzić w tey mierze.

Zdanie Xięcia Marszałka *Wellingtona* oswiadczone w tym wielkiey wagi przedmiocie, popiera i umacnia takowe przedsięwzięcie.

Zyczenia pomyślne i powaga Osoby tak dostoyney dodały do przewidzianych iuż pobudek wszystko, co tylko przezorność ludzka mogła ziednoczyć, do usprawiedliwienia środka, o który proszono, i zgodzono się z uczuciami wzaiemnych nayszczerszych życzeń.

W skutek czego poruczono niżey podpisuiącym się donieść Xiążeciu *Richeilleu* co następuie:

1°. Ze umnieyszenie wóysk sprzymierzonych rzeczywiście nastąpi.

2°. Ze 30,000 woyska sprzymierzonego ubędzie ogólnie.

3°. Ze zmnieyszenie takowe będzie odpowiednie ilości, to iest: iż kazdy s korpusów o piątą się część zmnieyszy.

4°. Ze wykonanie takowego zmnieyszenia nastąpi 1. Kwietnia nadchodzącego.

5°. Ze od naznaczonego czasu 200,000 racyionów dostarczanych co dzień przez rząd Francuzki dla sprzymierzonego woyska, zmnieyszone będą do 160,000. Co się zaś tycze 50,000 racyionow furażu dla koni, to bynaymniey niepodlega odmianie.

6°. Ze Francyia od mometu wykonanego zmnieyszenia woyska używać będzie wszelkich pożytków, iakie przezto na nię spłyną stosownie do istnieiacych konwencyi i traktatów.

Podpisani, Oswiadczaiąc tak wielkie dowody ufności i przyiaźni ze strony *Nayiaśnieyszych* swych Panów dla Króla Jegomości Chrześciańskiego, uczynili razem wyznanie Xięciu *Richelleu* iak wiele prawidła Ministeryi kierowaney przez niego, pomogły do ustalenia wzaiemney otwartości, która idąc za sprawiedliwością i przepisami istnieiących traktatów, ułatwiła tyle delikatny

interessów, i uczyniła naypewnieysze nadzieie doprowadzenia wszystkich zamiarów do żądanego końca.

Pożytkuiąc z zręczności odnawiaią Xięciu *Richeilleu* zapewnienia ich wysokiego upoważenia.

Baron Vincent.
Karol Stuart.
Hrabia Goltz.
Pozzo di Borgo.

Paryż 10 Lutego 1817 roku.

— Jego Królewska Mość przyiął dnia wczorayszego o godzinie 8 wieczorem w sali tronowey wielką deputacyią Izby parów. Kanclerz Prezydent, w te słowa przemówił.

Nayiaśnieyszy Panie!

« Wierni Twoi poddani Parowie Francyi przynoszą hołdy ich głębokiey wdzięczności, za tę ważną wiadomość o którey W. K. M. raczyłeś im pozwolić wiedzieć. Francyia cała widzi nowy dowod tey oycowskiey czuyności, s którą W. K. M. raczysz się bezprzestannie zaymować zleczeniem ran naszych, i osłodzeniem cierpień.»

«Gorliwość i doświadczenie Ministrów Twoich, dobre życzenia sprzymierzonych Dworów, ułatwiły zapewna cokolwiek pożyteczne układy zmnieyszaiące tak szczęśliwie ciezary nasze; ale pomyślne onych dokonanie winniśmy wpływowi cnot Twoich.»

«Tak iest, Nayiaśnieyszy Panie! zbieramy owoce sprawiedliwey ufności w cnotach Króla naszego, tey doskonałey i zasłużoney ufności, która podobnąż wzbudza w całey Europie.»

«Dosyć Francyi chcieć szczerze swoiego szczęścia, a stopniami odkryie sposoby doyścia do niego. Dość iey aby szczerze sprzyiała Krolówi, i powierzyła mu zupełnie ster swoiego losu; niech mu usilnie pomaga, a na miłości Jego śmiało się opiera. Niech oddycha zgodą i iednością, a wysokie ią przeznaczenie niechybi, niech się odda zupełnie Monarsze, którego ieśliby nam Nieba niedały, samiyśmy obrali.»

«Cała pomyslność którey doznaiem, i wszystkie dobro, które w przyszłości nas czeka, stale na nas spływać będzie s tego tronu dziedzicznego, do którego się wiążą zakłady chwały naszey, i pomyslności. Umocniemy one ieszcze więcey przez należyte a ścisłe wykonywanie obowiąsków, i przyięczeń naszych, przez naszą stałość w znoszeniu przemiiaiących przygod, i oddanie się bez granic szczeremu uwielbieniu Panu.»

Król odpowiedział.

«Z nayżywszem ukontentowaniem odbieram podziękowania Izby Parów, i powinszowania oney z zdarzenia wypadku, który za nayszczęśliwszy w moim życiu uważam, w nim albowiem widzę iutrzenkę szczęścia Francyi.»

— Król prezydował dnia wczorayszego w radzie Ministrów która się przedłużała od godziny pierwszey aż do piątey po południu.

— Od mometu lekkiey słabości którey doswiadczyła J. K. M. Xiężna Berry przed kilku dniami w Tuilleryiach, nigdzie niewyieżdza; J. K. M. Xiężna Angulemska i Xiążęta Ichmość wszystkie prawie wieczory przepędzali przy niey w Elizeum Bourbonów.

— Dnia wczorayszego Minister Austryiacki dawał wielką ucztę obchodząc rocznicę urodzin Cesarza Jegomości Pana swoiego, który począł czterdziesty dziewiąty rok wieku. Xiążęta Ichmość uczcili onę swoią bytnością, oraz wielka liczba znakomitych osob znaydowała się na tey uczcie.

— Dzisieyszego wieczora będzie spektakl u Dworu nayprzód graną będzie komedya *igraszka miłości i trafu*; a potem opera komiczna dwóch zazdrośnych.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Gdy w miasteczku Saskim *Kühnheyda* zbierano składkę dla ubogich, pewny nieznaiomy ubogi także ofiarował swóy flstrowers, przyłączywszy na pismie tę słowa: «Nic nie posiadam, i daię co mi iest naymilszém, fletrowers móy. Ma on ton wyborny; niech teraz zamiast pieszczenia ucha moiego posłuży na otarcie łez iakiego nieszczęśliwego.

P. *Sidney Smith* otrzymał w podarunku od Papieża ogromny klucz, zamykaiący więzienie, w którém poddani Oyca S. osadzeni byli iako niewolnicy w Algierze, i który oni dostać potrafili. Oyciec S. przyłączył do tego daru list w pochlebnych bardzo wyrazach zawarty.

Dziennik Londyński *Morning-Post* podaie na zapobieżenie niedostatkowi żywności proiekt, ażeby wszystkie myszy w Anglii wytępiono, i aby tym końcem wyznaczono 4 pence nagrody za każdą myszą głowę. Sądzi on, iż tym sposobem spadnie cena zboża; wyrachował bowiem, iż każda mysz ziada na tydzień dwa funty zboża.

Jezuici rozszerzaią się w Hiszpanii. Dla ziednania im nowicyuszów, daie Król każdemu nowicyuszowi po talerze na dzień.